

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

"ЗАТВЕРДЖУЮ"
Проректор з навчально-методичної роботи

Каріна НЕМЕШКАЛО

КУЛЬТУРА ЦИФРОВИХ МЕДІА

робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань 18 "Виробництво та технології"
Спеціальність 186 "Видавництво та поліграфія"
Освітній рівень другий (магістерський)
Освітня програма "Технології електронних мультимедійних видань"

Статус дисципліни

обов'язкова

Мова викладання, навчання та оцінювання

українська

Завідувач кафедри
комп'ютерних систем
та технологій

Олександр ПУШКАР

Харків
2021

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри комп'ютерних систем та технологій.

Протокол № 1 від 27.08.2021 р.

Розробники:

Пушкар О. І., д.е.н., проф., завідувач кафедри комп'ютерних систем та технологій;

Грабовський Є. М., к. е. н., доц. кафедри комп'ютерних систем та технологій.

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри –розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

Анотація навчальної дисципліни

Поява цифрових медіа – Інтернету, відеоігор, мобільної телефонії, цифрових кіно, телебачення, музики, книговидання та ін. – істотним чином змінила простір культури. Заперечувати їх вплив на динаміку сучасних соціокультурних процесів, тим більше оцінювати даний фактор виключно з позицій детермінації культури з боку техногенної цивілізації, немає жодних підстав. Безумовно, ці зміни не можуть також пов'язуватися з руйнацією чи спрощенням її тканини. Навпаки, очевидне ускладнення всієї системи соціальних взаємодій, «переструктуризація» людських зв'язків та відносин, трансформація моделей міжособистісних комунікацій дозволяють розглядати сучасний етап розвитку культури як один з найскладніших в її історії.

Майбутній спеціаліст галузі видавництва та поліграфії повинен знати головні принципи концепції постіндустріального суспільства та інформаційної епохи, володіти техноцентристським і культуро-центристським підходами до інформації та комунікації.

Метою навчальної дисципліни «Культура цифрових медіа» є надання здобувачам вищої освіти сучасних теоретичних знань стосовно медіакультури як складової культурного простору сучасного інформаційного суспільства, а також формування у студентів відповідних компетентностей щодо застосування у мультимедійному видавництві основних вимог медіакультури.

Завданнями навчальної дисципліни є: аналіз основних понять і соціальних функцій медіакультури як складової культурного простору інформаційного суспільства; дослідження ключових особливостей формалізованих і неформалізованих знань в системі культури та методу трансформації знань; визначення характерних особливостей і ключових закономірностей медіатексту в системі культури; дослідження принципів проектування інтелектуального користувацького інтерфейсу відповідно до вимог медіакультури; визначення загальних особливостей культури Інтернету, взаємозв'язку Інтернету, демократії та інформаційної політики та забезпечення безпеки в епоху Інтернету; аналіз культурології кіберпростору і соціальної взаємодії в Інтернеті; визначення культурологічних особливостей розробки Telegram-ботів у сфері видавництва та поліграфії; аналіз культурологічних аспектів створення віртуальних турів.

Предметом навчальної дисципліни є культурологічні засади створення електронних мультимедійних видань в умовах постіндустріального суспільства.

Характеристика навчальної дисципліни

Курс	1М
Семестр	2
Кількість кредитів ECTS	5
Форма підсумкового контролю	іспит

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни

Попередні дисципліни	Наступні дисципліни
«Основи композиції та дизайну»	«Створення інтерактивних медіа»
«Комп'ютерна анімація»	

Компетентності та результати навчання за дисципліною

Компетентності	Результати навчання
ЗК 2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	РН 1. Нести відповідальність за розвиток професійного знання і практик, оцінювання стратегічного розвитку команди, формування ефективної кадрової політики
СК 5. Здатність розробляти та впроваджувати нові технологічні процеси, зокрема ресурсо- та енергозберігаючі технології, та види продукції у сфері видавництва та поліграфії, здійснювати оптимізацію виробничих процесів відповідно до поставлених вимог	
ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	РН 2. Оцінювати перспективи, створювати науково-технічно обґрунтовані прогнози досліджувати й здійснювати концептуально-змістове моделювання тенденцій розвитку галузі.
СК 5. Здатність розробляти та впроваджувати нові технологічні процеси, зокрема ресурсо- та енергозберігаючі технології, та види продукції у сфері видавництва та поліграфії, здійснювати оптимізацію виробничих процесів відповідно до поставлених вимог	
ЗК 2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	РН 3. Приймати ефективні рішення з питань видавництва та поліграфії, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати їх розвиток та кон'юнктуру ринку; визначати фактори, що впливають на досягнення поставлених цілей, зокрема, вимоги споживачів; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки рішень.
СК 5. Здатність розробляти та впроваджувати нові технологічні процеси, зокрема ресурсо- та енергозберігаючі технології, та види продукції у сфері видавництва та поліграфії, здійснювати оптимізацію виробничих процесів відповідно до поставлених вимог	
ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	РН 4. Вільно спілкуватись усно і письмово українською мовою та однією з іноземних мов (англійською, німецькою, італійською, французькою, іспанською) при обговоренні професійних питань, досліджень та інновацій в сфері видавництва і поліграфії та дотичних проблем
ЗК 3. Здатність спілкуватися іноземною мовою.	
СК 5. Здатність розробляти та впроваджувати нові технологічні процеси, зокрема ресурсо- та енергозберігаючі технології, та види продукції у сфері видавництва та поліграфії, здійснювати оптимізацію виробничих процесів відповідно до поставлених вимог	РН 5. Розробляти та виконувати проекти видавничо-поліграфічного виробництва та систем їх інженерно-технічного забезпечення з врахуванням інженерних, правових, економічних, екологічних та соціальних аспектів, здійснювати їх інформаційне та методичне забезпечення

СК 5. Здатність розробляти та впроваджувати нові технологічні процеси, зокрема ресурсо- та енергозберігаючі технології, та види продукції у сфері видавництва та поліграфії, здійснювати оптимізацію виробничих процесів відповідно до поставлених вимог	РН 6. Здійснювати управління складною діяльністю у сфері видавництва та поліграфії, організувати та вдосконалювати діяльність видавничо-поліграфічних виробництв, розробляти плани і заходи з їх реалізації, забезпечувати якість, та розраховувати техніко-економічну ефективність виробництва
СК 5. Здатність розробляти та впроваджувати нові технологічні процеси, зокрема ресурсо- та енергозберігаючі технології, та види продукції у сфері видавництва та поліграфії, здійснювати оптимізацію виробничих процесів відповідно до поставлених вимог	РН 7. Здійснювати комп'ютерне проектування окремих складових технологічного процесу.
ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	
СК 5. Здатність розробляти та впроваджувати нові технологічні процеси, зокрема ресурсо- та енергозберігаючі технології, та види продукції у сфері видавництва та поліграфії, здійснювати оптимізацію виробничих процесів відповідно до поставлених вимог	РН 8 Розробляти і впроваджувати ефективні технології, розробляти інструкції та технологічні регламенти на випуск продукції видавництва та поліграфії
ЗК 2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	РН 9. Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань та створення нових технологій та продуктів в сфері видавництва і поліграфії та в ширших мультидисциплінарних контекстах
ЗК 2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	РН 10. Будувати та досліджувати моделі технологічних процесів видавництва та поліграфії, оцінювати їх адекватність, визначати межі застосовності.
ЗК 2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	РН 11. Застосовувати сучасні експериментальні та математичні методи, інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення для досліджень і розробок у сфері видавництва та поліграфії.
СК 9. Проводити аналіз сучасних цифрових медіапродуктів як культурних форм напрямів підвищення ефективності діяльності підприємства	РН 14. Аналізувати, дискутувати та визначати найбільш доцільне рішення щодо проектування та прикладної реалізації процесу розробки друкованої та мультимедійної продукції.

ЗК 2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	РН 12. Відшукувати необхідні дані в науковій літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати та оцінювати ці дані.
	РН 13. Використовувати у практичній діяльності знання вітчизняного та міжнародного законодавства щодо захисту та збереження авторських прав при виготовленні друкованих та електронних видань, пакувань, мультимедійних інформаційних продуктів та інших видів виробів видавництва й поліграфії.

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Поняття медіакультури

Тема 1. Медіакультура як складова культурного простору інформаційного суспільства

Поняття культури. Мультимедіа як феномен культури. Класифікація мультимедійних продуктів. Соціальні функції медіа культури.

Тема 2. Формалізовані та неформалізовані знання в системі культури

1. Поняття і загальні особливості формалізованих і неформалізованих знань. Моделі трансформації знань з формалізованих в неформалізовані і навпаки. Метод формалізації знань. Приклад застосування методики формалізації знань для галузі видавництва та поліграфії.

Тема 3. Медіатекст в системі культури. Веб-медіатекст

Поняття медіатексту. Класифікація медіатексту. Медіатекст і закономірності текстотворення. Специфіка Web-медіатексту. Медіатекст в системі інтернет-комунікацій. Специфіка гіпертекстової медіапублікації.

Тема 4. Проектування інтелектуального користувацького інтерфейсу відповідно до вимог медіакультури

Поняття користувацького інтерфейсу. Види інтерфейсів користувачів. Об'єктно-орієнтований інтерфейс. Основні властивості GUI-інтерфейса. Основні особливості WUI-стиля. Властивості адаптивності інтелектуального інтерфейсу користувача. Схема взаємодії користувача сайтом в умовах інтелектуального користувацького інтерфейсу. Методи оцінки якості інтелектуального інтерфейсу користувача.

Змістовий модуль 2. Ресурси Інтернет у сфері культури

Тема 5. Культура Інтернету

Загальні особливості культури Інтернету. Переваги та недоліки використання Інтернет в сучасному культурному середовищі. Взаємозв'язок Інтернету, демократії та інформаційної політики. Безпека та стратегія в епоху Інтернету. Географія Інтернету.

Тема 6. Культура комунікацій в Інтернет

Культурологія кіберпростору і соціальна взаємодія в Інтернеті. Специфіка функціонування соціальних мереж як нової парадигми соціальної спільності. Роль Інтернет-співтовариств в сучасному культурному середовищі. Культурне середовище інформаційної економіки.

Тема 7. Особливості розробки Telegram-ботів

Огляд платформ для розробки ботів. Логіка роботи ботів. Особливості розробки Telegram-ботів у сфері видавництва та поліграфії.

Тема 8. Культурологічні аспекти створення віртуальних турів

Поняття віртуального туру. Етапи створення віртуальних турів. Віртуальні музеї як соціокультурний феномен.

Перелік лабораторних занять, а також питань та завдань до самостійної роботи наведено у таблиці «Рейтинг-план» навчальної дисципліни».

Методи навчання та викладання

У процесі викладання навчальної дисципліни «Культура цифрових медіа» для реалізації визначених компетентностей освітньої програми та активізації освітнього процесу на лекційних та лабораторних заняттях передбачено застосування таких методів навчання як: міні-лекції (теми 1-3), групова робота (тема 4), кейс-технології (тема 5), семінари-дискусії (тема 6), ділові ігри (тема 7), ситуаційні завдання (тема 8).

Під час проведення лекційних та лабораторних занять використовуються: пояснювально-ілюстративний, репродуктивні, проблемне викладання, частково-пошуковий, дослідницький методи викладання.

Порядок оцінювання результатів навчання

ХНЕУ ім. С. Кузнеця використовує накопичувальну (100-бальну) систему оцінювання.

Поточний та підсумковий контроль:

Система оцінювання сформованих компетентностей у здобувачів вищої освіти враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, лабораторні заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у здобувачів вищої освіти здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою. Контрольні заходи містять: поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних занять і оцінюється сумою набраних балів (максима-

льна сума – 60 балів; мінімальна сума, що дозволяє здобувачі вищої освіти складати екзамен – 35 балів); підсумковий/семестровий контроль, проводиться у формі семестрового екзамену, відповідно до графіка освітнього процесу.

Поточний контроль проводиться у таких формах:

активна робота на лекційних заняття – 1 бал за кожне заняття за умови надання правильних відповідей за опитування, участь в обговоренні питань теми. Загальна кількість балів складає 8 балів.

активна участь у виконанні лабораторних завдань – максимум 6 балів за кожну лабораторну роботу за умови своєчасної здачі звіту з лабораторної роботи та його завантаження на сайт персональної навчальної системи, а також при умові повного та детального виконання поставленого завдання з описом практичних прикладів з галузі видавництва та поліграфії. *max*

Проведення письмової контрольної роботи – максимум 4 бали за умови повного та детального виконання поставленого завдання з описом практичних прикладів з галузі видавництва та поліграфії.

Підсумковий/семестровий контроль проводиться у формі семестрового екзамену.

Семестрові екзамени – форма оцінювання підсумкового засвоєння здобувачів вищої освіти теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни, що проводиться як контрольний захід.

Порядок поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти.

Поточне оцінювання здійснюється під час проведення лабораторних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувачів вищої освіти до виконання конкретної роботи. Об'єктами поточного контролю є: активність роботи здобувача вищої освіти протягом семестру над вивченням програмного матеріалу навчальної дисципліни (на лекції та лабораторному занятті – відповідь на питання); виконання письмових контрольних робіт на лабораторних та лекційних заняттях; виконання поза аудиторної самостійної роботи та презентація результатів; складання екзамену. Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти за всіма видами навчальних робіт проводиться за поточним та підсумковим контролем.

Поточний контроль містить контрольні завдання на лекційних заняттях (теоретичне питання та тестові завдання), на лабораторних заняттях (завдання), виконання позааудиторної самостійної роботи (ІЗ) та презентації результатів.

Оцінювання активності здобувачів вищої освіти на лекції передбачає надання відповіді на питання лектора. У разі правильної усної відповіді здобувач отримує бали, у іншому випадку – ні.

Порядок підсумкового оцінювання знань студентів

Семестровий контроль у формі екзамену проводиться письмо. Максимальна кількість балів становить 40 балів.

На екзамен виносяться ключові питання, типові і комплексні задачі, завдання, що потребують творчої відповіді та вміння синтезувати здобуті знання і застосовувати їх під час вирішення практичних завдань.

Екзаменаційне завдання виконується письмово. Відведений час на виконання – 120 хвилин. Під час виконання роботи не дозволяється користуватися будь-якими джерелами.

Екзаменаційна робота складається з двох діагностичних та одного евристичного завдання.

Завдання 1. Діагностичне завдання, спрямоване на оцінку вмінь студентів з аналізу певного аспекту культури цифрових медіа.

Завдання 2. Діагностичне завдання, спрямоване на оцінку вмінь студентів з аналізу понятійного апарату культури цифрових медіа.

Завдання 3. Евристичне завдання, спрямоване на оцінку вмінь студентів з визначення рівня цифрової культури.

Виставлення підсумкової оцінки здійснюється за шкалою, наведено в таблиці "Шкала оцінювання: національна та ЄКТС".

Форми оцінювання та розподіл балів наведено у таблиці "Рейтинг-план навчальної дисципліни".

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D		
60 – 63	E	задовільно	не зараховано
35 – 59	FX	незадовільно	
1 – 34	F		

Рейтинг-план навчальної дисципліни

Форма та вид навчання			Форми оцінювання	Макс бал
Змістовий модуль 1. Поняття медіакультури				
<i>Аудиторна робота</i>				
Тема 1. Медіакультура як складова культурного простору інформаційного суспільства	Лекція	Тема 1. Медіакультура як складова культурного простору інформаційного суспільства	Робота на лекції	1
	Лабораторне заняття	Заняття 1. Культура інформаційного суспільства	Захист лабораторної роботи	6
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Виконання завдання до поточного заняття		
<i>Аудиторна робота</i>				
Тема 2. Формалізовані та неформалізовані знання в системі культури	Лекція	Тема 2. Формалізовані та неформалізовані знання в системі культури	Робота на лекції	1
	Лабораторне заняття	Заняття 2. Інтернет як культурна форма	Захист лабораторної роботи	6
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Виконання завдання до поточного заняття		
<i>Аудиторна робота</i>				
Тема 3. Медіатекст в системі культури. Веб-медіатекст	Лекція	Тема 3. Медіатекст в системі культури. Веб-медіатекст	Робота на лекції	1
	Лабораторне заняття	Заняття 3. Цифрове телебачення як культурна форма	Захист лабораторної роботи	6
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Виконання завдання до поточного заняття		

<i>Аудиторна робота</i>				
Тема 4. Проектування інтелектуального користувачького інтерфейсу відповідно до вимог медіакультури	Лекція	Тема 4. Проектування інтелектуального користувачького інтерфейсу відповідно до вимог медіакультури	Робота на лекції	1
	Лабораторне заняття	Заняття 4. Цифрове кіно як культурна форма	Захист лабораторної роботи	6
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Виконання завдання до поточного заняття		
<i>Аудиторна робота</i>				

Змістовий модуль 2. Ресурси Інтернет у сфері культури

Тема 5. Культура Інтернету	Лекція	Тема 5. Культура Інтернету	Робота на лекції	1
	Лабораторне заняття	Заняття 5. Відеогра як культурна форма	Захист лабораторної роботи	6
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Виконання завдання до поточного заняття		
<i>Аудиторна робота</i>				
Тема 6. Культура комунікацій в Інтернет	Лекція	Тема 6. Культура комунікацій в Інтернет	Робота на лекції	1
	Лабораторне заняття	Заняття 6. Цифрова музика як культурна форма	Захист лабораторної роботи	6
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Виконання завдання до поточного заняття		
<i>Аудиторна робота</i>				

Тема 7. Особливості розробки Telegram-ботів	Лекція	Тема 7. Особливості розробки Telegram-ботів	Робота на лекції	1
	Лабораторне заняття	Заняття 7 Мобільна телефонія як культурна форма	Захист лабораторної роботи	6
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Виконання завдання до поточного заняття		
<i>Аудиторна робота</i>				
Тема 8. Культурологічні аспекти створення віртуальних турів	Лекція	Тема 8. Культурологічні аспекти створення віртуальних турів	Робота на лекції	1
			Письмова контрольна робота	4
	Лабораторне заняття	Заняття 8. Цифрове книговидання як культурна форма	Захист лабораторної роботи	6
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Виконання завдання до поточного заняття		
	Іспит			40

Рекомендована література

Основна

1. Бабак А. Практичний посібник з медіаграмотності для мультиплікаторів / А. Бабак, О. Гороховський, Т. Іванова, Г. Почепцов, О. Тараненко. – Київ : Академія Української Преси, 2019. – 100 с
2. Бондар Н.П. Сучасний простір медіаграмотності та перспективи його розвитку (інформаційно-методичні матеріали). – Херсон: Видавництво Навчально-методичного центру освіти у Херсонській області, 2020. – 204 с.
3. Денисюк Ж. 3. Д 33 Постфольклор інтернет-комунікації в аксіологічному вимірі. – Київ: НАКККіМ, 2017. – 384 с.:
4. Найдюнова Л.А. Медіапсихологія: основи рефлексивного підходу / Л.А. Найдюнова // Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. — Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2018. — 244 с.

5. Новітні медіа та комунікаційні технології : комплекс навчальних програм для спеціальностей «Журналістика», «Видавнича справа та редагування», «Реклама та зв'язки з громадськістю» / За заг. ред. В. Е. Шевченко. — Київ. : Паливода А. В., 2018. — 412 с.

6. Тонкіх І. Ю. Інтернет-журналістика. Жанри в інтернеті [Електронний ресурс]: навчальний посібник / І. Ю. Тонкіх. — Електронні дані. — Запоріжжя : ЗНТУ, 2017. — 1 електрон. опт. Диск (DVD-ROM); 12 см. — Назва з тит. екрана

Додаткова

1. Гол Дж. Онлайн-журналістика [пер. з англ. К. Булкін] / Дж. Гол. — Київ: «К.І.С.», 2020. — 344 с.

2. Каверіна А. С. Ключові тенденції в українському медіапросторі / А. С. Каверіна // Молодий вчений : Науковий журнал. — 2015. — № 10 (25). — С. 200–204.

3. Крейг Р. Інтернет-журналістика / Р. Крейг. — Київ : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2019. — 323 с.

4. Пушкар О. І., Грабовський Є. М. Методика трансформації знань в процесі навчання на робочому місці // Інформаційні технології і засоби навчання, 2020, Том 77, № 3. - С. 186 -204.

5. Стівенс М. Виробництво новин: телебачення, радіо, інтернет / М. Стівенс. — Київ: Києво-Могилянська академія, 2018. — 407 с.

6. Шершньова, О.В. Формування нової моделі куль турного простору (на прикладі громад Рівненщини): монографія / О.В. Шершньова; Український культурний фонд. — Острого: ФОП-видавець Свинарчук Р.В., 2019. — 344 с

7. Digital Culture: Understanding New Media / ed. by Glen Creeber, Royston Martin. — Open University Press, 2008. — 224 pp.

8. Flew T. New Media: An Introduction / T. Flew. — OUP Australia and New Zealand, 2007. — 320 pp.

9. Gere C. Digital Culture / C. Gere. — Reaktion Books, 2009. — 240 pp.

10. Manovich L. The Language of New Media / L. Manovich. — The MIT Press, 2001. — 354 pp.

11. The New Media Reader / ed. by Noah Wardrip-Fruin, Nick Montfort. — The MIT Press, 2003. — 837 pp.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Сайт персональної навчальної системи з навчальної дисципліни «Культура цифрових медіа» . — Режим доступу: <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=2072>

2. Василенко М. К. Функціонування групи інформаційних жанрів пресової журналістики в сучасних соціально-економічних умовах [Електронний ресурс] / М. К. Василенко. — Режим доступу: <http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=article& article=1038>

3. Коцарев О. О. Інтернет-сайти: функціонально-змістова типологія [Електронний ресурс] / О. О. Коцарев. – Режим доступу: http://www-philology.univer.kharkov.ua/katedras/prof_sites/kotsarev/kots_article_3.pdf
4. Потятиник Б. В. Мережева журналістика: Нариси [Електронний ресурс] / Б. В. Потятиник. – Режим доступу: http://www.lnu.edu.ua/mediaeco/borys/internet_journ.htm
5. Gatbonton A. 40 People Who Changed the Internet / Aurora Gatbonton. – Access mode : <http://www.hongkiat.com/blog/40-people-who-changed-the-internet>.
6. Milner R. M. Media Lingua Franca: Fixity, Novelty, and Vernacular Creativity in Internet Memes. URL: <https://spir.aoir.org/index.php /spir/article/view/806> (дата звернення: травень 2021).
7. Morris M., Ogan C. The Internet as Mass Medium URL: <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.1083-6101.1996.tb00174.x/full> (дата звернення: вересень 2021)
8. Wellman B., Quan-Haase A., Boase J., Chen W.G, Hampton K., Díaz I., Miyata K. The Social Affordances of the Internet for Networked Individualism. URL: <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.1083-6101.2003.tb00216.x/full> (дата звернення: серпень 2017).